

Examenprofiel mbo

SVO

Sector: Voedsel, natuur en leefomgeving
Vastgesteld door: Paritaire commissie SVO
Vaststellingsdatum: 29 oktober 2014
Examenprofielnummer: EXPRO.13

Deel 1 Verantwoording

1.1 Algemene informatie

De paritaire commissie van SVO kenniscentrum food stelt dit examenprofiel vast en legt het voor aan het bestuur SBB.

Betrokkenen

Brancheorganisaties

Versindustrie

- AKSV (Algemene Kokswaren en Snackproducten Vereniging)
- COV (Centrale Organisatie voor de vleessector)
- NEPLUVI (Vereniging van de Nederlandse pluimveeverwerkende industrie)
- VNV (Vereniging voor de Nederlandse Vleeswarenindustrie)

Versdetailhandel

- ADN (AGF-detailhandel Nederland)
- Frugi Venta (Groenten en Fruit Handelsplatform Nederland)
- KNS (Koninklijke Nederlandse Slagersorganisatie)
- NBPW (Nederlandse Bond van Poeliers en Wildhandelaren)
- VNV (Verbond van de Nederlandse Visdetailhandel)

Vers supermarkt

- CBL (Centraal Bureau Levensmiddelenhandel)

Werknemersorganisaties

- CNV en FNV

Onderwijs

- SVO vakopleiding food

Kenniscentrum

- SVO kenniscentrum food

1.2 Overzicht examenprofielen

Dit examenprofiel is ontwikkeld ten behoeve van de volgende kwalificatiedossiers en crebonummers:

Examenprofiel	Kwalificatiedossier(s)	Crebonummer
SVO	Vers: Vakmanschap & ambacht	23166
	Vers: Leidinggeven & ambacht	23165
	Vers: Vakmanschap & industrie	23167
	Vers: Leidinggeven & industrie	23191

1.3 Visie op examinering in de sector

Borging in de sector

Het beroepenveld is in het gehele proces van ontwikkeling tot en met uitvoering van onderwijs en examinering betrokken (zie hoofdstuk 2). SVO kent daarnaast de volgende geledingen waarbinnen het bedrijfsleven vertegenwoordigd is:

- Bestuur SVO
- Focusgroepen
- Paritaire commissie
- Examencommissie

De sectorale afspraken zijn dat alle kwalificaties op eenzelfde wijze en beroepsgericht worden geëxamineerd, waarbij het bedrijfsleven nauw betrokken is. Deze afspraken komen naar voren in de visie op examineren van SVO:

De examinering binnen SVO is beroepsgericht en heeft als doel de student als beginnend beroepsbeoefenaar een diploma te laten behalen dat voldoet aan de gestelde eisen en waarde heeft voor hemzelf, het werkveld, eventueel vervolgonderwijs en de maatschappij. Examinering is een afgebakend, apart onderdeel van de opleiding.

Om deze visie te realiseren, plaatst SVO zijn examens, met uitzondering van de examens van de generieke onderdelen, zoveel mogelijk in de beroepscontext. Voor sommige praktijkexamens geldt dat de examinering daadwerkelijk in de beroepspraktijk plaatsvindt, in de meeste andere gevallen wordt op een leslocatie de beroepscontext zo reëel mogelijk nagebootst. Binnen de theorie-examens wordt zoveel mogelijk een link gelegd naar de beroepspraktijk.

Keuze voor het aantal examenprofielen

Dit examenprofiel is ontwikkeld voor alle kwalificatiedossiers van SVO. Deze keuze is gemaakt omdat de manier van examineren binnen de verschillende kwalificaties gelijk is. De examinering is hiermee transparant en eenduidig. De waarde van het diploma is ermee geborgd.

Bedrijfsleven en onderwijs betrokken

De sectorale landelijke afspraken over de wijze van examinering die er nu liggen zijn gemaakt tussen onderwijs en bedrijfsleven. Het examenprofiel is op basis hiervan opgesteld en voorgelegd aan de Paritaire Commissie van SVO.

Regionale verantwoording

Alle examens van SVO worden op landelijk niveau ontwikkeld. Er zijn geen regionale specificaties.

Deel 2 Betrokkenheid beroepenveld

Op grond van de wet zijn onderwijsinstellingen in het middelbaar beroepsonderwijs eindverantwoordelijk voor de examinering. Wel geven zij samen met het bedrijfsleven vorm aan examinering. Onderwijs en bedrijfsleven hebben een eigen rol in het examineringsproces. De onderstaande tabel en toelichting daarbij bieden handvatten voor zowel onderwijs als bedrijfsleven hoe de gezamenlijke verantwoordelijkheid vorm krijgt.

Het georganiseerde bedrijfsleven is landelijk en sectoraal op de volgende manieren bij de processen van examinering betrokken.

Betrokkenheid bedrijfsleven	Landelijk/sectoraal		Regionaal	
Processen examinering:	Medeverantwoordelijk	Adviserend	Medeverantwoordelijk	Adviserend
2.1. Kaders stellen		X	n.v.t.	
2.2. Construeren examens				
2.3. Vaststellen examens		X		
2.4. Uitvoeren examens	X			
2.5. Beoordelen examens	X			
2.6. Vaststellen resultaat		X		
2.7. Diplomerende		X		
2.8. Evalueren		X		

Toelichting:

2.1 Kaders stellen

Het opstellen en vaststellen van de kaders is de verantwoordelijkheid van het onderwijs, maar het bedrijfsleven heeft hierbij een adviserende rol via de examencommissie. In de examencommissie zitten, naast leden vanuit de onderwijsinstelling, ook vertegenwoordigers vanuit het bedrijfsleven. De kaders zijn een uitwerking van het toezichtkader bve van de onderwijsinspectie¹.

2.2 Construeren examens

Het examen voor elke kwalificatie bestaat uit: kerntaaktoetsen (zowel theorie als praktijk), een proeve van bekwaamheid (een geïntegreerde toets voor alle kerntaken samen), een ontwikkelmeter voor L&B, Nederlands, rekenen en voor niveau 4 ook Engels. In het toetsplan is vastgelegd wat er wanneer wordt getoetst; door wie en waar de toets wordt afgenomen en wat de eisen zijn voor het behalen van de toets.

De kerntaaktoetsen met toetsmatrijs worden ontwikkeld door de afdeling Onderwijsstaf van SVO, in samenwerking met interne inhoudsdeskundigen. De proeves van bekwaamheid (proeves zelf en toetsmatrijs) worden opgesteld met input van het bedrijfsleven. De ontwikkelmeter is door de onderwijsstaf ontwikkeld voor de eisen die gelden voor Loopbaan & Burgerschap. Voor talen en rekenen wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van de centraal ontwikkelde examens (COE).

2.3 Vaststellen examens

Alle ontwikkelde kerntaaktoetsen, de proeve van bekwaamheid, de ontwikkelmeter, instellingsexamens Nederlands en rekenen, de toetsplannen en toetsmatrijsen worden ter beoordeling voorgelegd aan de vaststellingscommissie, die de toetsen vaststelt. De examencommissie heeft zicht op deze procedure en vergewist zich ervan dat het vaststellen op de juiste manier gebeurt. Alleen toetsen die vastgesteld zijn worden binnen SVO gebruikt. Formeel ligt de eindverantwoordelijkheid voor de inhoud van de examens bij de SVO vakschool.

¹ De examencommissie vergewist zich met gepaste grondigheid en frequentie van de kwaliteit van het exameninstrumentarium, de afname, de beoordeling, de besluitvorming betreffende de diplomering en van de deskundigheid van bij de examinering betrokken personen.

2.4 Uitvoeren examens

De uitvoering van de examens gebeurt voornamelijk door en bij de SVO vakschool. Bij bedrijfstrajecten kan dit op het bedrijf zelf zijn onder aansturing van de SVO vakschool. Werken aan opdrachten uit het praktijkleerboek en de ontwikkelmeter vindt vooral op de BPV-plek plaats. Omdat de student voor onderdelen hiervan een voldoende moet scoren om voor het diploma in aanmerking te kunnen komen, speelt het bedrijfsleven hierbij dus een belangrijke rol.

2.5 Beoordelen examens

De kerntaaktoetsen worden beoordeeld door eigen examinatoren van de SVO vakschool.

Bij de proeve van bekwaamheid wordt zoveel mogelijk de expertise van examinatoren uit het bedrijfsleven ingezet. Hierdoor heeft het bedrijfsleven een stem in het beoordelen van de competenties van de studenten. Voordat een persoon uit het bedrijfsleven examiner kan worden dient hij de training tot examiner met goed gevolg af te leggen. De examinatoren ontvangen hiervoor een certificaat en worden opgenomen in het register van erkende examinatoren.

De eisen en functieomschrijving voor een examiner zijn als volgt:

Een bekwame examiner:

- Heeft de training voor examiner met goed gevolg afgerond. Hij is een gecertificeerd examiner.
- Is deskundig: als examiner ben je vakinhoudelijk 'bij' in het betreffende vakgebied.
- Is sociaal en communicatief vaardig: het is van belang dat je een aantrekkelijke samenwerkingspartner bent. Je moet in staat zijn de student tijdens het reflectiegesprek op een inspirerende en motiverende manier van feedback te voorzien (feedbackregels - drietrap), ook als het resultaat de student tegenvalt.
- Is betrouwbaar: behandelt beoordelingsresultaten vertrouwelijk en zorgt ervoor er geen informatie 'lekt' naar derden.
- Is zich bewust van eigen subjectiviteit: als beoordelaar ben je altijd subjectief. Het is belangrijk dat de beoordelaar zich hier bewust van is.
- Kan beoordelen: beoordeelt de competenties van de studenten m.b.v. het beoordelingsinstrument en kan conclusies trekken.

Examinatoren worden regelmatig bijgeschoold door middel van zogenaamde refreshmentbijeenkomsten.

2.6 Vaststellen resultaat

De examencommissie stelt de resultaten vast.

2.7 Diplomerende

De student is voor het volledige examen geslaagd indien alle toetsen zijn behaald, de ontwikkelmeter met een voldoende afgerond, aan alle vereisten voor de beroepspraktijkvorming is voldaan en de proeve van bekwaamheid is behaald. De examencommissie stelt vast of een student is geslaagd voor het examen.

2.8 Evalueren

Het examenproces wordt op verschillende momenten en verschillende manieren geëvalueerd. Per toetsperiode vindt een evaluatie van de examenproducten plaats. De examenorganisatie wordt regelmatig geëvalueerd door steekproefsgewijs examenafnames te bezoeken en door overleg met de examenleiders. Daarnaast vindt jaarlijks een Zelfevaluatie Kwaliteit Onderwijs plaats, waarbij examinering een apart onderdeel is. De examencommissie bespreekt de evaluatiegegevens en neemt waar nodig maatregelen ter verbetering.

Deel 3 Examenafspraken per kwalificatie(dossier)

Onderwijs en georganiseerd bedrijfsleven hebben de volgende afspraken gemaakt over de inhoud en de essentie van het beroep en de dekking van de examinering en de afdnamecondities waaronder de examinering plaatsvindt op landelijk / sectoraal en regionaal niveau.

Essentie van het beroep

'Vers' is het centrale element dat terugkomt in alle kwalificaties van SVO als kern van de beroepen; werken met verse voeding. Het werken met verse voeding kan in twee contexten plaatsvinden: een min of meer ambachtelijke of een industriële context.

De aard van het beroep bepaalt of het bij het werken met verse voeding gaat om vakmanschap (verder uitgesplitst in twee niveaus) of leidinggeven. Alleen binnen het kwalificatiedossier vakmanschap & ambacht is op niveau 3 nog een onderscheid gemaakt in type versproducten: breed of specifiek worst of slager-traiteurproducten.

In schema:

Werken met verse voeding					
ambachtelijk			industrieel		
vakmanschap		leidinggeven	vakmanschap		leidinggeven
niv. 2	niv. 3	niv. 4	niv. 2	niv. 3	niv. 4

Afspraken over wat door de examenkandidaat aangetoond moet worden

Voor alle kwalificaties geldt dat alle werkprocessen uit het kwalificatiedossier geëxamineerd worden. Alle kerntaken worden los getoetst. Daarnaast komen in de proeve van bekwaamheid alle kerntaken in samenhang terug.

Afspraken over hoe de examenkandidaat het beheersen van de examenstof aan moet tonen

Er wordt een mix van exameninstrumenten gebruikt: theorietoetsen, praktijktoetsen, een proeve en een ontwikkelmeter.

Alle afspraken, procedures en kaders rondom examinering zijn vastgelegd in het handboek examinering van SVO. Dit handboek is onderdeel van het Kwaliteitsmanagement Systeem (KMS).